

Drikkevannsutttaket fra Eikern - kommunens rolle

Åpent brev til Øvre Eiker kommune v/ordfører

Fra Eikervassdraget Interessentlag v/leder Per Aker

(Innlegget er tatt inn i Bygdeposten (<http://www.bygdeposten.no/>) under "Lesernes mening" på side 4 i avisens papirutgave torsdag 27. mars 2003.)

Øvre Eiker Kommune (ØEK) har avgitt sin høringsuttalelse om konsekvensene av et framtidig drikkevannsutttak fra Eikern. Av uttalelsen framgår det at ØEK mener den foreliggende konsekvensutredning fra vannverkene er tilfredstillende. Det framgår videre at ØEK sterkt vil vektlegge miljøinteressene knytta til vassdraget samtidig som vannverkene ønsker om vannuttak skal tilfredstilles.

Eikervassdraget Interessentlag (EVI) har som oppgave å ivareta næringsinteressene knytta til vassdraget, men har til nå jobba mest med miljøspørsmål knytta til de allmenne interesser vedr. saken. Vi har hatt et samarbeid bl.a. med Øvre Eiker kommune ut fra at vi trodde vi hadde felles interesser i en rekke forhold.

Eikersaken er stor, den berører den største naturperla i kommunen som vi alle har et forhold til. Inngrepet er av svært langsiktig karakter, og en vet lite om hvilke restriksjoner som kan bli innført i framtida både for friluftliv og næringsutøvelse. Eikern og Fiskumvannets nedslagsfelt berører ca 1/3-del av kommunens areal.

For vel to år siden ble det framlagt konsekvensutredning som blei tilbakevist av ØEK på grunn av vannuttakets størrelse og frykt for at Glitrevannverket (GV), som tidligere hadde vist innetresse for Eikern, ville kreve tilsvarende vannmengde seinere og som kunne føre til et dobbelt vannuttak. I utredningen var vannuttaket satt til 200-600 l/s i en normalsituasjon med et maksimalt uttak på 1200 l/s. Tallene idag er 900 l/s normalt og 2400 l/s maksimalt, altså en fordobling og vel så det. Det krever en forklaring fra ØEK hva som ligger til grunn for å godta dette som de så klart var imot og fryktet for to år siden.

En vesentlig del av en konsekvensutredning burde være å finne vassdragets tåleevne. Dagens regulering har medført at alt vannet har rent i vassdraget. Nå skal vannet pumpes ut i rør og vannmengdene som tas ut går på bekostning av vannstander oppstrøms eller vannføring i Vestfosselva. I knapphetsperiodene gjennom året blir problemene synliggjort også i år med normal nedbør da magasinet har en begrenset reguleringsmulighet.

Det er gjort mange beregninger og ingen av dem viser at det er mulig å ta ut de foreslåtte vannmengder uten at fastsatte grenser brytes. Verken vannverkene eller ØEK har på tross av dette vært villig til å diskutere vannuttakets størrelse. I sin høringsuttalelse vektlegger ØEK miljøet sterkt. Vårt spørsmål er om ØEK i en konsesjonsrunde vil gå inn for at vannuttakets størrelse ikke er absolutt, men betinges av at miljøet ivaretas, dvs om det er drikkevannsutttakets størrelse eller miljøet som skal vike prioritet?

EVI er uenig i at skisserte vannutak ligger innenfor vassdragets tåleevne, men har vært enig med ØEK i flere punkter i saken. En av disse er at konsekvensutredningen skulle synliggjøre antydte restriksjoner i vanninntakenes nærområde, både hvilket område det vil kunne dreie seg om og hvilke restriksjoner som er sannsynlig. Selv ikke dette er medtatt i ØEK høringsuttalelse, vi spør hvorfor?

I kommunens høringsuttalelse står det at jordvanning ikke kan skje på bekostning av vannføring i elva eller andre miljøinteresser. Hva menes med dette, er det slik at et stort vannuttak skal legitimeres ved reduksjon av jordvanning fra Eikern / Fiskumvannet? Dette er en uansvarlig formulering. Det ligger utenfor ØEKs myndighet å frarøve grunneiernes opparbeidede rettigheter. Formannskapetets vedtak i saken har en annen ordlyd og mening.

EVI's syn er at jordbruksvanning fra det planlagte ledningsnettverket kan aksepteres eller legitimeres av en søknad om drikkevann. Dette vannet skal tilligge vassdraget av miljømessige årsaker, eller utnyttes lokalt, herunder til kraftverksdrift i Vestfossen.

ØEKs rolle i saken burde være i tillegg til å ivareta sine interesser vedr. fallrettighetene i Vestfossen og eget vannintak i Sandsbukta å forsøke etter beste evne å verne seg mot et uakseptabelt inngrep.

Kommunens høringsuttalelse blir lite troverdig når den går for større vannuttak enn det beregningene (simuleringene) viser det er mulig uten å bryte aksepterte tålegrenser.

Videre unnlater kommunen å ta med viktige forhold som åpenbart burde vært med. Dette underbygger påstander om at kommunen løper vannverkens ærend og forsømmer det de er satt til, nemlig å ivareta bygdas interesser!